

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА

КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ
НА 52-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ПРОФ. Д-Р ЯНКА ТЯНКОВА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	52-610-00-14
Дата:	14.10.2026 г.

10⁵⁸
✕

СТАНОВИЩЕ

от проф. д. н. Малина Новкиришка–Стоянова,
Юридическия факултет на Софийския университет
„Св. Климент Охридски“

в подкрепа на кандидатурата на
ДОЦ. Д-Р МИХАИЛ АЛЕКСАНДРОВ МАЛЧЕВ
за член на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

Настоящото лично академично становище се основава на непосредствените ми впечатления от професионалното развитие и усъвършенстване на доц. д-р Михаил Малчев — от студентските години до зрелия учен, и съдия, който днес представя собствена визия за управлението на съдебната власт.

Познавам Михаил Малчев още от студентската скамейка като буден, активен и любознателен студент. Той не се задоволяваше да запомни правилото, а търсеше неговия произход, основание и граници. Включваше се много активно в редица студентски инициативи, винаги участваше в дискусиите по актуални проблеми на правото. Още от студентските години проявяваше особен интерес към правораздаването и практическото приложение на натрупаните знания, но и към правната наука. След дипломирането му веднага започна докторантура на самостоятелна подготовка по научната специалност "Гражданско и семейно право" с тема на дисертационния труд "Унищожаемост на гражданскоправните сделки", чието изследване беше започнал още като студент.

В следващите години продължихме един много ползотворен колегиален и академичен диалог. Надявам се да съм му била полезна и като правен съветник в Министерския съвет, особено по някои административноправни въпроси, но най-вече като преподавател.

При подготовката на научните си трудове многократно сме обсъждали неговите тези, отличаващи се с оригиналности и задълбоченост. Той винаги търсеше генетичния първообраз на съвременните институти и в тази връзка изследването на римскоправните извори и римската юриспруденция му бяха не само полезни, но и искрено го впечатляваха и увличаха за едно по-задълбочено интерпретиране. В трудовете си не веднъж се е позовавал на специализирана романистична литература, особено по въпросите на недействителността на сделките и защитата на наследството, но и по много други въпроси на договорното и семейното право. Винаги съм оценявала стремежа му да работи не само в правно-догматичен, но и в историко-правен аспект, като синтезира правната традиция като основа за по-дълбоко разбиране на действащото право.

Рецензирала съм хабилитационния му труд „Искът за наследство като средство за защита на правото на наследяване“, както и някои негови публикации, включително и в специализираното романистично списание *US ROMANUM*, в бр. 1/2019 г. където публикацията му „Римскоправна основа на съвременната защита на наследственото имущество“ и анализа на римската *hereditatis petitio* и съвременната защита на наследственото имущество бяха много високо оценени от рецензентите, а също и от колегите романисти.

Особено впечатлена съм от начина на общуване с колегата д-р Малчев, който изключително професионално приемаше всякакви идеи и критични бележки-като повод да провери, укрепи или дори промени тезата си, да я дискутира отново и да я изрази по един убеден и категоричен начин. Може да се отбележи неговата юридическа зрялост и почтеност, но и пълна научна толерантност и прецизност.

В хода на нашето академично общуване д-р Малчев често цитираше една сентенция на класическия римски юрист Юлий Павел: **“Non omne quod licet honestum est”** (Не всичко, което е позволено, е и почтено- *D. 50.17.144 pr.*).

Именно на почтеността се основава и значителна част от представената от д-р Малчев Концепция за работата му като член на Висшия съдебен съвет, ако заеме тази длъжност. Самата Концепция е впечатляваща по своя задълбочен анализ и ясно

изразени тези- нещо типично и за академичния стил на д-р Малчев. В нея се утвърждава законността като задължителната отправна точка, но не и достатъчна за институционално доверие. Кадровият избор, атестирането и дисциплинарната власт трябва да издържат и проверката за обективност, последователност, почтеност и публично защитими мотиви.

Представената от него концепция е критична към натрупаните дефицити, но остава институционална, реалистична и конкретна. Тя разглежда независимостта на съдията не като съсловна привилегия, а като гаранция за правото на гражданина на справедлив съд; настоява за ясни критерии, равнопоставеност и действително мотивиране на кадровите решения; правилно разграничава съдебната грешка, организационния проблем, етичния въпрос и дисциплинарното нарушение. Правилно е заявено и отхвърлянето на пакетни договорки при кадрови решения, защото човекът не може да бъде разменна единица в институционален компромис. Концепцията не обещава еднолично преобразяване на колегиален орган, а показва как един негов член може да поставя въпроси, да подготвя решения и да търси мнозинство чрез открито заявени аргументи.

Без да оценявам цялостно неговото изложение, бих искала само да твърдя, че от професионалните ми контакти с доц. Малчев съм убедена, че той притежава необходимите независимост на преценката, уважение към различното мнение и готовност да защитава всеки свой извод с доводи.

В заключение считам, че съчетанието между съдийски опит, академична подготовка, независима преценка и култура на професионалния спор може да бъде реален принос за един предвидим, почтен и отговорен Висш съдебен съвет. С оглед на изтъкнатите аргументи подкрепям кандидатурата на доц. д-р Михаил Александров Малчев за член на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет.

С уважение:

ПРОФ. Д.Н. МАЛИНА НОВКИРИШКА-СТОЯНОВА

София, 12.10.2026 г.